

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ
ІМ. Д.І.КВЕСЕЛЕВИЧА

Дипломна робота
на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр"

Еволюція пасивних конструкцій в англійській мові: структурний та семантичний аспекти

Виконав:

студент VI курсу 62 групи
напряму підготовки: 020303 Філологія
спеціальності: 8.02030302 Мова і
література (англійська)*

Білінський Дмитро Юрійович

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук, доцент
кафедри англійської філології та
перекладу ім. Д.І. Квеселевича

Полховська Марина Володимирівна

Житомир – 2014

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ СТАНУ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ	8
1.1 Категорія стану в традиційних граматиках	8
1.2 Трактування категорії стану з позицій генеративної граматики	14
1.3 Еволюція пасивних конструкцій в історії англійської мови	21
1.3.1 Зародження пасивних конструкцій в давньоанглійській мові	21
1.3.2 Становлення пасивних конструкцій в середньоанглійській мові	24
1.4 Дослідження семантики речення в сучасній лінгвістиці	28
Висновки до Розділу 1	34
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ПАСИВНИХ КОНСТРУКЦІЙ В СЕРЕДНЬОАНГЛІЙСЬКИХ ТА РАННЬОНОВОАНГЛІЙСЬКИХ ТЕКСТАХ: СТРУКТУРНИЙ АСПЕКТ	37
2.1 Часова парадигма пасивних конструкцій в середньоанглійській мові.....	37
2.2 Часова парадигма пасивних конструкцій в ранньоновоанглійській мові	48
Висновки до розділу 2	59
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ПАСИВНИХ КОНСТРУКЦІЙ В СЕРЕДНЬОАНГЛІЙСЬКИХ ТА РАННЬОНОВОАНГЛІЙСЬКИХ ТЕКСТАХ: СЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТ	61
3.1 Особливості вживання семантичних ролей, як аргументів дієслова в середньоанглійській мові	61
3.2 Особливості вживання семантичних ролей, як аргументів дієслова в ранньоновоанглійській мові	70
Висновки до розділу 3	78

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	80
RESUME	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	86
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	
.....	94

ВСТУП

Поява нової категорії в парадигмі дієслова є важливим предметом лінгвістичних досліджень у теоретичній граматиці.

Синтаксис та семантика займають важливе місце у сучасних лінгвістичних працях. Вчені досліджували категорію стану у синхронії [1; 5; 13; 17; 20; 21] та діяхронії [2; 3; 6; 7; 8; 10; 12; 15]. Значний внесок був зроблений у розвиток вчення про речення та його окремі складники генеративістами, що дало змогу генеративній теорії досліджувати загальні проблеми синтаксису та його окремих синтаксичних конструкцій із нової позиції [4; 9; 11; 21; 22; 26; 29].

У вчених-лінгвістів, які займаються дослідженням мови в діяхронії, наприклад Р. М. Хогга, А. И. Смирницького, Б. А. Ильиша, не існує єдиної думки щодо періоду зародження та кінцевого становлення пасивних конструкцій. Структурно, пасивний стан дієслова розглядають як систему дієслівних форм, які містять поєднання дієприкметника минулого часу та будь-якої форми допоміжного дієслова *to be*. Семантична модель пасивних конструкцій передбачає існування певної сукупності семантичних ролей, які є аргументами цих конструкцій.

Актуальність даного дослідження зумовлена необхідністю вивчення історичної динаміки, структурних та семантичних характеристик пасивних конструкцій.

Метою дипломної роботи є дослідження процесу становлення та особливостей функціонування категорії стану дієслова в ранньомовноанглійській та середньомовноанглійській мові.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

- встановити особливості трактування категорії стану у сучасних лінгвістичних студіях;
- проаналізувати розвиток та особливості функціонування пасивних конструкцій в давньомовноанглійській та середньомовноанглійській мовах;

- проілюструвати особливості вживання пасивних конструкцій у ранньоніовоанглійській та середньоніовоанглійській мові.

Об'єктом дослідження є категорія стану дієслова в англійській мові.

Предметом дослідження є структурні та семантичні особливості пасивних конструкцій в мові середньоніовоанглійського та ранньоніовоанглійського періоду.

У даній роботі були використані наступні **прийоми та методи**:

- ♣ *індуктивний метод*, метою якого є формування висновків на основі аналізу конкретного матеріалу, а теоретичні положення ілюструвати мовними даними;
- ♣ *метод лінгвістичного опису*, який передбачає дослідження явища безпосередньо в тексті і на цій базі систематизацію та узагальнення особливостей функціонування перфектних конструкцій у середньоніовоанглійській і ранньоніовоанглійській мові;
- ♣ *порівняльно-історичний метод*;
- ♣ *вибірковий метод*;
- ♣ *метод критичного аналізу наукової літератури з даної теми*;
- ♣ *описовий метод*.

Новизна нашої роботи полягає у дослідженні пасивних конструкцій в історичній ретроспективі англійської мови, зокрема визначено особливості граматикалізації та парадигматизації дієслівних категорій на прикладі розвитку форм пасивного стану дієслова. У роботі здійснено спробу пояснити структурну будову пасивних конструкцій з позицій генеративної граматики.

Структура дипломної роботи, визначена метою та завданнями, складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та літератури. Загальний обсяг роботи – 96 сторінок.

У Вступі обґрунтовано актуальність дослідження, визначено мету, завдання, методи, об'єкт та предмет дослідження, розкрито наукову новизну роботи.

Перший розділ нашої роботи "Теоретичні засади дослідження категорії стану в сучасній лінгвістиці" присвячено дослідженню тлумачення категорії стану дієслова в традиційних граматиках та генеративній граматиці, аналізу особливостей вживання пасивних конструкцій в англійському реченні VII—XIV ст. Зокрема, розглянуто з позицій традиційних граматик визначення та структура пасивного стану дієслова в сучасній англійській мові, проблема розрізнення пасивних конструкцій та прикметників, проблема медіального значення активної форми дієслова. З позиції генеративної граматики пасивні конструкції розглядаються як результат трансформації "активний-пасивний стан", здійсненої за певними правилами. Зазначена трансформація розглядається на генотипному, або глибинному, рівні, оскільки фіксований порядок слів в англійській мові не дає можливості розглядати пасивний стан як універсальну властивість дієслова. У давньоанглійській мові розглянуто дієслово *hātan* та власне конструкції, які передавали пасивний стан, тобто **beon\wesan + past participle** та порівнюється з його аналогом у середньоанглійській мові.

В другому розділі нашої роботи "Особливості вживання пасивних конструкцій в середньоанглійських та ранньоновоанглійських текстах: структурний аспект" досліджуються структурні особливості вживання пасивних конструкцій у середньоанглійській (XI—XV ст.) та ранньоновоанглійській мові (XV—XVII ст.). Було виявлено, що частотність вживання пасивних конструкцій у зазначений історичний період у Present, Past та Future (розташовані у порядку зниження частотності) є значно вищою, ніж у Present Perfect та Past Perfect. Крім того, пасивні конструкції у Past та Past Perfect вживаються частіше у середньоанглійських, ніж у ранньоновоанглійських текстах згідно з відносними та абсолютними показниками. Вживання дієслів у пасивному стані у Present є частішим у ранньоновоанглійській мові згідно абсолютних показників, що є характерною рисою драматичних творів. Пасивні конструкції загалом вживаються частіше у середньоанглійській мові згідно відносних показників,

проте рідше, ніж у ранньоновоанглійській мові згідно абсолютних показників. Також частотність вживання дієслів у пасивному стані корелюється із авторством тексту, літературними жанрами та функціональними стилями, що спостерігається у ранньоновоанглійській та середньоанглійській мовах.

В третьому розділі нашої роботи "Особливості вживання пасивних конструкцій в середньоанглійських та ранньоновоанглійських текстах: семантичний аспект" досліджуються семантичні особливості вживання пасивних конструкцій в у середньоанглійській (XI XV ст.) та ранньоновоанглійській мовах (XV XVII ст.). Було виявлено, що частотність вживання агенса та інструмента є значно нижчою порівняно з частотністю вживання конструкцій з відсутнім додатком у ранньоновоанглійській та середньоанглійській мовах. Крім того, частотність вживання об'єкта та пацієнса є рівною. Пасивні конструкції із зазначеними аргументами вживаються частіше у середньоанглійській мові згідно відносних показників, проте рідше, ніж у ранньоновоанглійській мові згідно абсолютних показників. Також були виявлені закономірності у вживанні пасивних конструкцій із всіма зазначеними аргументами. Зокрема, частотність вживання дієслів у пасивному стані корелюється із авторством тексту, літературними жанрами та функціональними стилями.

У загальних висновках підведено підсумки проведеної роботи та узагальнюються результати дослідження.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Отже, граматична категорія стану розглядає дію з двох позицій, зберігаючи значення дієслова. Форма пасивного стану утворюється за допомогою допоміжного дієслова *be* та **Participle II** головного дієслова. Якщо підмет є іменником, який, в свою чергу, є неістотою або речення вжито у будь-якому стилі, окрім офіційного, може вживатися дієслово *get* у позиції допоміжного дієслова. Форму пасивного стану дієслова можуть отримувати тільки перехідні дієслова, але існують виключення, наприклад: *to have, to lack, to hold, to become, to fit, to suit, to resemble*. У більшості англійських речень із пасивними конструкціями виконавець дії не виражений, оскільки він невідомий або зайвий. Форма **Past Participle** може вживатися для вираження прикметників; для розрізнення форми пасивного стану та прикметника необхідно застосовувати наступні правила:

- ✧ прикметники можуть супроводжуватися прислівником *very*;
- ✧ прикметники можуть мати інше сполучне дієслово, окрім *be*;
- ✧ прикметники можуть сполучатися з іншими прикметниками.

Також існує медіальне та рефлексивне значення. В їх основі лежить направленість дії.

У генеративній граматиці існує Х-штрих теорії, за допомогою якої розглядається структура речення. Трансформація "активний-пасивний стан" перетворює перехідне дієслово в неперехідне. "Поверхневий" підмет" у прикметникових конструкціях завжди був "глибинним" прямим додатком дієслова в "активній" конструкції. Крім того, дієслівна конструкція може мати у ролі підмета будь-який NP, який може бути додатком у відповідній активній конструкції. Це твердження базується на гіпотезі, що прикметникові конструкції утворюються за допомогою правила лексичного плеоназму, а дієслівні конструкції пов'язані із трансформаційним походженням.

Дієслово *hātan* в давньоанглійській мові могло мати активне та пасивне значення. Категорії стану дієслова в цій мові не існувало, проте пасивне

значення виражалося за допомогою конструкції *beon* + **Participle II**. Замість допоміжного дієслова могло вживатися дієслово *weorþan* із дієсловами для позначення зміни стану. Речення із займенником *man* мали пасивне значення, оскільки цей займенник не може вказувати на конкретного виконавця дії.

Навідміну від пасивних конструкцій у середньоанглійській мові, у сучасній англійській мові дієслово може мати підмет, що є непрямим додатком у активній конструкції. Також особливістю середньоанглійської мови є те, що в ній з'явилися фразові дієслова. Також деякі правильні дієслова сучасної англійської мови були неправильними дієсловами в середньоанглійській мові. Слід зазначити, що частотна залежність пасивного стану відносно активного стану у давньоанглійській та середньоанглійській текстах є сталою та становить ~ 0.298 та. Крім того, пасивні конструкції були поширеними в медичних текстах.

За допомогою методу вибірки було здійснено дослідження структурних особливостей вживання пасивних конструкцій у середньоанглійській (XI–XV ст.) та ранньонорманнській мові (XV–XVII ст.) у таких часових формах, як Present, Past, Future, Present Perfect, Past Perfect. Крім того, частотність вживання дієслів у пасивному стані була відображена у відносних та абсолютних показниках. Згідно з отриманими результатами, частотність вживання пасивних конструкцій у зазначений історичний період у Present, Past та Future (розташовані у порядку зниження частотності) є значно вищою, ніж у Present Perfect та Past Perfect. Крім того, пасивні конструкції у Past та Past Perfect вживаються частіше у середньоанглійських, ніж у ранньонорманнських текстах згідно з відносними та абсолютними показниками. Вживання дієслів у пасивному стані у Present є частішим у ранньонорманнській мові згідно абсолютних показників, що є характерною рисою драматичних творів. Пасивні конструкції загалом вживаються частіше у середньоанглійській мові згідно відносних показників, проте рідше, ніж у ранньонорманнській мові згідно абсолютних показників. Такі відмінності свідчать про те, що зростання об'єму текстів у

ранньоновоанглійській мові не відбувалося пропорційно зростанню частотності вживання пасивних конструкцій у зазначеному історичному періоді. Також частотність вживання дієслів у пасивному стані корелюється із авторством тексту, літературними жанрами та функціональними стилями, що спостерігається у ранньоновоанглійській та середньоанглійській мовах. На нашу думку, це свідчить про існування особливостей авторського унікального стилю та суттєвих відмінностей між жанрами, функціональними стилями, які можуть бути виявлені за допомогою кількісних та статистичних методів.

Також за допомогою методу вибірки було здійснено дослідження семантичних особливостей вживання пасивних конструкцій та їх аргументів (агенс, пацієнс, інструмент, об'єкт) у середньоанглійській (XI–XV ст.) та ранньоновоанглійській мові (XV–XVII ст.). Було встановлено, що частотність вживання агенса та інструмента є значно нижчою порівняно з частотністю вживання конструкцій з відсутнім додатком у ранньоновоанглійській та середньоанглійській мовах. Частотність вживання об'єкта та пацієнса є рівною. Пасивні конструкції із зазначеними аргументами вживаються частіше у середньоанглійській мові згідно відносних показників, проте рідше, ніж у ранньоновоанглійській мові згідно абсолютних показників, що свідчить про те, що зростання об'єму текстів у ранньоновоанглійській мові не відбувалося пропорційно зростанню частотності вживання пасивних конструкцій у зазначеному історичному періоді. Також були виявлені закономірності у вживанні пасивних конструкцій із всіма зазначеними аргументами. Зокрема, частотність вживання дієслів у пасивному стані корелюється із авторством тексту, літературними жанрами та функціональними стилями. На нашу думку, це свідчить, як вже зазначалося, про існування особливостей авторського унікального стилю, суттєвих відмінностей між жанрами, функціональними стилями, які можуть бути виявлені за допомогою кількісних та статистичних методів.

RESUME

The emergence of a new category of the verb is an important subject of the linguistic research of theoretical grammar.

Syntax and semantics takes an important part in modern linguistic studies. The scholars studied the category of voice synchronically [1; 5; 13; 17; 20; 21] and diachronically [2; 3; 6; 7; 8; 10; 12; 15]. A solid contribution was made by generativists to the syntax, which gave the generative grammar an opportunity to study syntax from the new point.

The scholars, such as R. M. Hogg, O. I. Smyrnytskyy, B. A. Ilyish, disagree in time of emergence and formation of the category of voice. Structurally the category of voice is considered as a system of verb forms, which consists of the combination of Participle II and an auxiliary verb *to be*. The semantic model of the verb postulate the existence of semantic roles, which are the arguments of the verb proper.

Therefore, discrepancies in the linguistic literature devoted to this problem and accumulation of new approaches and methods of analysis contribute to necessity and possibility of further research work and they determine the **topicality** of this paper.

The **aim** of our research is to analyze functional and structural properties of passive constructions in the Early Modern English and Middle English languages.

To achieve the set aim we have highlighted a number of following **tasks**:

- ⤴ to analyze the categorical status of the category of voice;
- ⤴ to investigate functional range of passive constructions in the Old and in the Middle English languages;
- ⤴ to illustrate the structure of passive constructions in the Early Modern English and Middle English texts.

The **object** of our research is passive constructions in the English language.

The **subject** of our paper is semantic and structural characteristics of Passive in the Early Modern English language.

The novelty of our research work lies in the investigation of Passive in the Early Modern English and Middle English texts in indissoluble connection with the historical changes which occurred throughout the process of the development of the English language, in particular, the peculiarities of grammatisation and paradigmatisation of passive forms.

The structure of this paper is determined by the aim and tasks. It consists of introduction, three chapters, conclusions and bibliography.

Chapter 1 reveals the theoretical content of the project. The paper describes the place of Passive in the system of Voice in modern English language and from the standpoint of the Generative Grammar; the peculiarities of usage of the passive voice in the Old English texts. The traditional grammar reveals such problems, as the problem of the differentiation between passive forms of adjectives; the problem of medial voice. The Generative Grammar consider Passive as a result of transformation, done with the set of rules. This transformation can only be revealed on the genotype or deep level as the fixed word order is an obstacle to the understanding of the Passive. In the Old English the passive meaning was conveyed with the help of the verb *hātan* and the structure **beon\wesan + past participle**, which is compared with the Middle English in this paper.

Chapter 2 deals with the investigation of the structural peculiarities of Passive, arrangement of the constituents in the sentences with passive constructions and the analysis of the sentence structure with passive constructions in the Early Modern English and Middle English. It was revealed that the verbs in passive voice were used in all tense forms, more frequently in Present, Past and Future though. Moreover, other patterns were discovered, such as the dependence between authorship, genres, functional styles and the frequency of passive usage.

Chapter 3 deals with the investigation of the semantic peculiarities of Passive, arrangement of the constituents in the sentences with passive constructions and the analysis of the sentence structure with passive constructions in the Early Modern English and Middle English. It was revealed that the verbs in

passive voice were used with all suggested sematic roles (agent, patient, object, instrument). Moreover, other patterns were discovered, such as the dependence between authorship, genres, functional styles and the frequency of passive usage.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бархударов Л. С. Очерки по морфологии современного английского языка / Л.С. Бархударов. - М., "Высшая Школа", 1975 - 157 с.
2. Бондарко А. В. Грамматическое значение и смысл / А. В. Бондарко, - Наука — с. 173
3. Ильиш Б. А. История английского языка / Б. А. Ильиш. - М., "Высшая Школа", 1968 - 418 с.
4. Падучева Е. В. Высказывание и его соотносительность с действительностью . Е. В. Падучева, - Наука, 1985 - с. 268
5. Резник Р.В., Сорокина Т.А., Резник И.В. История английского языка / Р.В. Резник, Т.А. Сорокина, И.В. Резник. - Флинта, 2001 – с. 496
6. Смирницкий А.И. Древнеанглийский язык / А.И. Смирницкий. – М., Филологический факультет МГУ им. М. В. Ломоносова, 1998 – 318 с.
7. Almeida F. A. "Gyf hyr þis medycyn ": Analysing the Middle-English Recipe Medical Discourse / F. A. Almeida. - Universidad de Las Palmas de Gran Canaria, 1998- p.47
8. Barber C., Beal J. C., Shaw P. A. - The English Language- A Historical Introduction / C. Barber, J. C. Beal, P. A. Shaw. - Cambridge University Press, 2009 - p. 306
9. Bernard Paul Sypniewski. An Introduction to Applicative Universal Grammar / Bernard Paul Sypniewski. - Rowan University, 1999. - 64 p.
10. Biber D., Johansson S., Leech G., Conrad S., Finegan E. Longman Grammar of Spoken and Written English / D. Biber, S. Johansson, G. Leech, S. Conrad, E. Finegan. - Pearson Education Limited, 1999 - p. 1204
11. Blake N. The Cambridge History Of The English Language. Volume II 1066-1476 / N. Blake. - The Press Syndicate of The University Of Cambridge, 2006 - p. 676
12. Brunner K. An Outline Of Middle English Grammar / K. Brunner. – Oxford, Basil Blackwell, 1970 - p. 111

- 13.Chomsky N. The Logical Structure of Linguistic Theory \ N. Chomsky
Springer, 1975 p. 592 p.
- 14.Conde X. F. An introduction to syntax according to Generative Grammar
Theories / X. F. Conde. - Romania Minor, 2005. - 49 p.
- 15.Crystal D. Cambridge Encyclopedia of English Language / D. Crystal. -
Cambridge University Press, 2000 – p. 489
- 16.Davies W. D. The Grammar of Raising and Control: A Course in Syntactic
Argumentation / W. D. Davies. - Published Online: 14 JAN 2008
- 17.Fillmore Ch. J. The Case for Case \ Ch. J. Fillmore New York: Holt, Rinehart,
and Winston, 1968 p. 88.
- 18.Greenbaum S. An Introduction To English Grammar: Second Edition / S.
Greenbaum. - Pearson Education Limited, 2002 - 277 p.
- 19.Greenbaum S. The Oxford English Grammar / S. Greenbaum. - Oxford
University Press, 1996 – 652 p.
- 20.Haspelmath M., Sims A. D. Understanding Morphology / M. Haspelmath, A.
D. Sims. - Hodder Education, 2010 – p. 366
- 21.Hogg R. M. An Introduction to Old English / R. M. Hogg. - Edinburgh
University Press, 2002 - p. 174
- 22.Hogg R. M. The Cambridge History Of The English Language. Volume I/ R.
M. Hogg. - Cambridge University Press, 2005 - p. 588
- 23.Hogg R. M. The Cambridge History Of The English Language. Volume II/ R.
M. Hogg. - Cambridge University Press, 2005 - p. 588
- 24.Hogg R. M. The Cambridge History Of The English Language. Volume III/ R.
M. Hogg. - Cambridge University Press, 2005 - p. 668
- 25.Hogg R. M. The Cambridge History Of The English Language. Volume IV/ R.
M. Hogg. - Cambridge University Press, 2005 - p. 761
- 26.Hogg R. M. The Cambridge History Of The English Language. Volume V/ R.
M. Hogg. - Cambridge University Press, 2005 - p. 626
- 27.Hogg R. M. The Cambridge History Of The English Language. Volume VI/ R.
M. Hogg. - Cambridge University Press, 2005 - p. 567

28. Johnson K. Introduction to Transformational Grammar / K. Johnson. - University of Massachusetts, 2007. - 290 p.
29. Leech G. A Glossary of English Grammar / G. Leech. - Edinburgh University Press, 2006 – p. 133
30. Mayhew A. L., Skeat W. W. A Concise Dictionary of Middle English / A. L. Mayhew, W. W. Skeat, - Clarendon Press, 2000 - p. 272
31. Momma H., Matto M. A Companion to the History of the English Language / H. Momma, M. Matto. - Blackwell Publishing Ltd., 2008 – p. 690
32. Mugglestone L. The Oxford History of English / L. Mugglestone. - Oxford University Press, 2006 – p. 485
33. Peters P. S. Information Sciences / P. S. Peters. - American Publishing Company Inc., 1973. - 35 p.
34. Quirk R. A comprehensive grammar of the English language / R. Quirk. - Longman, 1990 - 171 p.
35. Quirk R. A Grammar Of Contemporary English / R. Quirk. - Longman, 1980 - 1120 p.
36. Quirk R., Wrenn C. L. An Old English Grammar / R. Quirk. - Methuen & Co Ltd, 1960 - P. 166
37. Richards, J. C. Functional English Grammar / J. C. Richards. - Cambridge University Press, 1996 – p. 296
38. Sievers E. An Old English Grammar / E. Sievers. - Ginn & Company, 1958 - p. 251
39. Tufte V. Grammar as Style / V. Tufte. - Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1971 - 280 p.
40. Van Gelderen E. A History of the English Language / E. Van Gelderen. - John Benjamins Publishing Company, 2006 – p. 334
41. Van Valin R. D. An Introduction to Syntax / ROBERT D. VAN VALIN. - Cambridge University Press, 2004 – p. 239
42. Wasow T. Remarks on Processing, Constraints, and the Lexicon / T. Wasow. - Stanford University, 1978. - 251 p.

43. Wright J. Old English Grammar / J. Wright. - Oxford University Press, 1908 – p. 351
44. Young D. J. Introducing English Grammar / D. J. Young. - Taylor & Francis e-Library, 2003 - 125 p.
45. A Beneficiary As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsABeneficiaryAsASemanticR.htm>
46. Agent As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsAgentAsASemanticRole.htm>
47. An Introduction to Middle English: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www.csun.edu/~sk36711/WWW/eng1443/MEintro.pdf>
48. Argument Structure in the Verb Phrase (VP) : [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: http://www.unive.it/media/allegato/download/Lingue/Materiale%20didattico%20Giusti/Lingua_Inglese1/Argument_structure1.pdf
49. Caitlin Light, Joel Wallenberg. On the use of passives across Germanic: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: http://www.ling.upenn.edu/Events/DIGS13/light_wallenberg.pdf
50. Causer As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsCauserAsASemanticRole.htm>
51. Counteragent As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsACounteragentAsASemantic.htm>

52. Daniel Gildea, Daniel Jurafsky. Automatic Labeling of Semantic Roles: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www.cs.rochester.edu/~gildea/gildea-cl02.pdf>
53. Dative As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsDativeAsASemanticRole.htm>
54. Devid Gildea, Julia Hockenmaler. Identifying semantic roles using combinatory categorial grammar: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://acl.ldc.upenn.edu/W/W03/W03-1008.pdf>
55. Experiencer As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsExperiencerAsASemanticRole.htm>
56. Factitive As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsFactitiveAsASemanticRole.htm>
57. Goal As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsGoalAsASemanticRole.htm>
58. Hee-Cheol Yoon. On the Old English Indefinite Pronoun Man*: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: http://english.daejin.ac.kr/~elsok/xe/files/attach/binaries/516/249/001/683f85cb_b81a520946672f5d5cb8a412
59. Instrument As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsInstrumentAsASemanticRole.htm>

60. Jilani S. Warsi, Describe the concept of Transformational Generative Grammar14.: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://jilaniwarsi.tripod.com/tg.pdf>
61. Junichi Toyota. Passive as a tense-aspectual construction revisited: the case of Germanic languages: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://gagl.eldoc.ub.rug.nl/FILES/root/2009-49/2009-49-10/2009-49-10.pdf>
62. Klaus Heje Munch Domain Dependent Natural Language Understanding : [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://aclweb.org/anthology/C/C86/C86-1062.pdf>
63. Lo Chi Kiu Using Semantic Role Labels To Reorder Statistical Machine Translation Output: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/summary?doi=10.1.1.162.744>
64. Manner As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsMannerAsASemanticRole.htm>
65. Margaret Laing and Roger Lass. A Linguistic Atlas Of Early Middle English. Introduction. Part Ii: The Corpus. Chapter 4. Tagging: [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://www.lel.ed.ac.uk/ihd/laeme/pdf/Introchap4.pdf>
66. Measure As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsMeasureAsASemanticRole.htm>
67. Patient As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsPatientAsASemanticRole.htm>
68. PRACTICAL WISDOM AND DISCERNMENT IN THE RULE OF ST BENEDICT: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа:

<https://www.stthomas.edu/cathstudies/cst/conferences/PracticalWisdom/PracticalWisdom/Tredgetpaper.pdf>

69. Range As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsRangeAsASemanticRole.htm>
70. Robert D. Van Valin, Jr. A Summary of Role and Reference Grammar: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www.acsu.buffalo.edu/~vanvalin/rrg/RRGsummary.pdf>
71. Robert D. Van Valin, Jr. Generalized Semantic Roles and the Syntax-Semantics Interface <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.233.1106&rep=rep1&type=pdf>
72. Robert D. Van Valin, Jr. Semantic Macroroles and Language Processing: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: http://linguistics.buffalo.edu/people/faculty/vanvalin/rrg/vanvalin_papers/Sem_Macroroles_&_Lang_Processing.pdf
73. Roberto Basili, Cristina Giannone, Diego De Cao Learning domain-specific Framenets from texts: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://olp.dfki.de/olp3/Basili.pdf>
74. Scott Kleinman. About Middle English Grammar: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www.csun.edu/~sk36711/WWW/Common%20Files/megrammar.pdf>
75. Some Transformational Extensions of Montague Grammar, Barbara Partee14: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://semanticsarchive.net/Archive/TEwODQ3Z/BHP73TransfExtMG.pdf>
76. Source As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsSourceAsASemanticRole.htm>

77. Time As A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsTimeAsASemanticRole.htm>
78. What Is A Path: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsAPath.htm>
79. What Is A Result: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsAResult.htm>
80. What Is A Semantic Role: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www-01.sil.org/linguistics/glossaryoflinguisticterms/WhatIsASemanticRole.htm>
81. Yudong Liu Semantic Role Labeling Using Lexicalized Tree Adjoining Grammars: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: https://www.cs.sfu.ca/~anoop/students/yudong_liu/thes-yudong.pdf
82. ВАЛЕНТНОСТЬ - Лингвистический энциклопедический словарь: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://lingvisticheskiy-slovar.ru/description/valentnost/75>
83. Выборочный метод: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_mathematics/882/ВЫБОРОЧНЫЙ
84. Методы выборочного наблюдения: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: http://life-prog.ru/view_statistika.php?id=18
85. О.Б. Абакумова Проблемы Референции И Инференции Пословиц И Референциально-Ролевая Грамматика: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: www.lib.tsu.ru/mminfo/000349304/15/image/15-005.pdf

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. A Treatise on the Astrolabe- Translation.: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.chirurgeon.org/treatise.html>
2. A Treatise on the Astrolabe.: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://machias.edu/faculty/necastro/chaucer/texts/ast/astr107.txt>
3. Albert S. Cook. The Old English Physiologus (Translation): [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.gutenberg.org/files/14529/14529-h/14529-h.htm>
4. Anelida and Arcite.: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: http://en.wikisource.org/wiki/Anelida_and_Arcite
5. Antony and Cleopatra: Entire Play: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://shakespeare.mit.edu/cleopatra/full.html>
6. BookReader - The Old English Exodus (J. R. R. Tolkien; Joan Turville-Petre): [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://bookre.org/reader?file=1136074&pg=27>
7. Charles Kenedy. Exeter. Christ I, II, III (Translation): [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: http://www.yorku.ca/inpar/Christ_Kennedy.pdf
8. Christ A, B, C: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www8.georgetown.edu/departments/medieval/labyrinth/library/oe/texts/a3.1.html>
9. Cleanness.: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://rpo.library.utoronto.ca/poems/cleanness>
10. eChaucer □ Chaucer in the Twenty-First Century ANELIDA AND ARCITE GEOFFREY CHAUCER THE COMPLAINT OF FAIR ANELIDA AND FALSE ARCITE.: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://machias.edu/faculty/necastro/chaucer/translation/anel/anel.html>
11. eChaucer. Chaucer in the Twenty-First Century The Parliament of Fowls.: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <https://machias.edu/faculty/necastro/chaucer/translation/pf/pf.html>

12. Exodus: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www8.georgetown.edu/departments/medieval/labyrinth/library/oe/texts/a1.2.html>
13. Full text / script of the play As You Like It Act II by William Shakespeare: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www.william-shakespeare.info/act2-script-text-as-you-like-it.htm>
14. Full text / script of the play Coriolanus Act II by William Shakespeare: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www.william-shakespeare.info/act2-script-text-coriolanus.htm>
15. Margaret Laing and Roger Lass. A Linguistic Atlas Of Early Middle English. Introduction. Part II: The Corpus. Chapter 4. Tagging: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www.lel.ed.ac.uk/ihd/laeme/pdf/Introchap4.pdf>
16. Medieval Sourcebook: Beowulf (in Old English): [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www.fordham.edu/Halsall/basis/beowulf-oe.asp>
17. Medieval Sourcebook: Beowulf, 8th century: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www.fordham.edu/Halsall/basis/beowulf.asp>
18. Much Ado About Nothing: Entire Play: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: http://shakespeare.mit.edu/much_ado/full.html
19. Sir Gawain and the Green Knight.: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://d.lib.rochester.edu/camelot/text/weston-sir-gawain-and-the-green-knight>
20. Sir Gawain and the Green Knight.: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: http://en.wikisource.org/wiki/Sir_Gawain_and_the_Green_Knight
21. The Anglo-Saxon Chronicle (Translation): [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www.gutenberg.org/cache/epub/657/pg657.html>
22. The Anglo-Saxon Chronicle(OE): [Электрон. ресурс]. - Режим доступа: <http://www8.georgetown.edu/departments/medieval/labyrinth/library/oe/texts/asc/a.html>
23. The Devil is an Ass. .: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа:

<http://hollowaypages.com/jonson1692devil.htm>

24. The Holloway Pages: Ben Jonson: Works (1692 Folio): Bartholomew Fair:
[Электрон. ресурс]. - Режим доступа:

25. The organization of transformational grammar14.: [Электрон. ресурс]. -
Режим доступа: <https://www.msu.edu/course/lin/401/fs07-s3/frenchAndPassive.pdf>

26. The Parliament of Fowles.: [Электрон. ресурс]. - Режим доступа:
http://en.wikisource.org/wiki/The_Parliament_of_Fowles

27. The Project Gutenberg EBook of The Alchemist, by Ben Jonson.:
[Электрон. ресурс]. - Режим доступа:
<http://www.gutenberg.org/files/4081/4081-h/4081-h.htm>